

**Obvodný notársky úrad v Beckove
1876 – 1945 (1962)**

Opis archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1570_15111	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný notársky úrad v Beckove	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1876 – 1945 (1962)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	7,15 bm (369 kusov úradných kníh, 55 kusov registratúrnych pomôcok, 19 archívnych škatúl spisov a 20 kusov máp)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný notársky úrad v Beckove (Beckovský okružný notariát, Obvodný notariát v Beckove, Notársky úrad v Beckove, Obvodné notárstvo v Beckove, Obvodný notársky úrad Beckov)	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Úrad notára sa objavoval na najnižšom stupni verejnej správy a súčasne miestnej samosprávy v Uhorsku už v 13. storočí. Jeho postavenie bolo dlho vymedzené iba stoličnými štatútmi, kodifikoval ho až zákonný článok XVIII z roku 1871. Pôsobnosť, práva a povinnosti notára v obecnej samospráve sa rozšírili zákonným článkom č. XXII/1886 o obecnom zriadení. Podľa neho mali veľké obce notára samostatne, niekoľko malých obcí sa združovalo do notárskych obvodov. Práva a povinnosti obecných a obvodných notárov vymedzil aj kancelársky poriadok, ktorý vydalo v roku 1902 uhorské ministerstva vnútra (nariadenie č. 126000/1902 B. M.). V ďalších rokoch	Dejiny správy pôvodcu

		<p>sa rozšírila kompetencia notára špeciálnymi právnymi normami (napr. záležitosti školské, osídľovania a vystaňovalectva, zdravotníctva, zverolekárstva, daňovej a matričnej agendy, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, sirotskej, poručnickej, vojenskej a brannej agendy a i.).</p> <p>Úrad a pôsobnosť obecných a obvodných notárov bola po vzniku Československej republiky v roku 1918 upravená zákonom č. 211/1920 Zb. z. a n. a nariadením vlády č. 383/1920 Zb. z. a n. Od 1. augusta 1920 sa notári stali štátnymi úradníkmi a od 30. 11. 1922 podľa zákona č. 243/1922 Zb. z. a n. sprostredkovali a zabezpečovali úlohy štátnej správy. Notárom postupne pribudli ďalšie úlohy súvisiace napríklad s novým systémom volieb, agendou vyplývajúcou z činnosti na úseku požiarnom, stavebnom, cestnom, poľnohospodárstva, polície a i. V dôsledku obnovenia župného zriadenia na Slovensku prešla podľa zák. č. 190/1939 Sl. z. od 1. januára 1940 na obecné a obvodné notárske úrady veľká časť agendy, ktorú predtým vykonával okresný úrad. Notárske úrady sa týmto posunuli do sféry samostatných úradov verejnej správy.</p> <p>Úradný titul mali notári určený podľa ich teritoriálnej pôsobnosti. Notár, ktorého pôsobnosť sa vzťahovala na dve alebo viac obcí, sa nazýval obvodný notár. Na základe § 1 nariadenia s mocou zákona č. 91/1941 Sl. z. sa od 30. mája 1941 pre každý úrad obvodného notára stanovil názov obvodný notársky úrad.</p> <p>Na Obvodnom notárskom úrade v Beckove pôsobili nasledovní notári: Karol Bórik, Anton Čerňanský, Aladár Bánoci, Koloman Marček, Mikuláš Hyrošš a Kazimír Ilavský. Sídлом úradu bol Beckov a jeho územná pôsobnosť sa vzťahovala na obce: Beckov, Beckovská Vieska, Kálnica, Kočovce, Nová Ves nad Váhom a Rakoľuby.</p> <p>Obce boli do obvodu spojené z dôvodu, že neboli schopné zabezpečiť si plnenie svojich samosprávnych a zákonmi stanovených úloh samostatne. Všetky združené obce museli prispievať na notársky úrad podľa schváleného príspevkového kľúča spoločných nákladov obcí. Jednotlivé obce prispievali finančne na spoločné náklady takto: Beckov 45 %, Kálnica 14 %, Kočovce 12 %, Nová Ves nad Váhom 15 %, Rakoľuby 5 %, Beckovská Vieska 9 %.</p> <p>V období po roku 1906 do 1. júla 1925 bol úrad rozdelený na 2 notariáty. Jeden so sídlom v Beckove (patrila k nemu Kálnica), a druhý so sídlom v Kočovciach s obcami Rakoľuby, Beckovská Vieska, Nová Ves nad Váhom. Od 1. júla 1925 sa obnovil znova pôvodný notariát Beckov. Do roku 1922 mu bol nadriadeným orgánom Slúžnovský úrad</p>	
--	--	--	--

		<p>v Trenčíne, v rokoch 1923 – 1945 Okresný úrad v Novom Meste nad Váhom.</p> <p>Najvyššou inštitúciou samosprávy v obciach bolo obecné zastupiteľstvo, výkonným orgánom obecný výbor. Uhorský zákonný článok XXII/1886 o obecnom zriadení bol na Slovensku novelizovaný zákonom č. 243/1922 Zb. z. a n. Obecnú samosprávu potom vykonávala každá obec prostredníctvom obecného zastupiteľstva, obecnej rady a starostu, ktorí mali k dispozícii komisie, obecných úradníkov a ďalších zamestnancov. Obce rozhodovali o svojich vnútorných záležitostiach a mohli vydávať svoje štatúty, vykonávali uznesenia obecného zastupiteľstva a štatúty obce, disponovali obecným majetkom, spravovali finančné hospodárstvo v rámci zákonov, starali sa o školy a iné obecné ústavy, vykonávali miestnu poľnú, požiaru a bezpečnostnú políciu, starali sa o chudobných a i. Štátna správa patrila do kompetencie notára a jeho opatrenia v tejto oblasti boli obce a jej orgány povinné vykonať.</p> <p>Zmeny, ktoré nastali na politickej scéne v roku 1938 a nasledujúcich sa dotkli aj správy obcí. V mestách a väčších obciach boli už koncom roka 1938 rozpustené obecné zastupiteľstvá a rady, starostovia zbavení funkcie a na ich miesto boli vymenovaní vládni komisári, ktorých pomocným orgánom boli takzvané poradné zbory vládneho komisára. Pomocný orgán vládneho komisára mal tiež názov obecná správna rada. Vládny komisár vydával rozhodnutia, čo bolo ďalšou odlišnosťou oproti predchádzajúcemu obdobiu, kedy obecné orgány schvaľovali prerokované predmety uznesením. Reformu obecnej správy priniesol zákon č. 171/1943 Sl. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 1944. Novými inštitúciami obce boli obecné výbory a starostovia. Členom obecného výboru bol aj notár.</p> <p>K zániku všetkých obecných orgánov došlo zrušením obecných a obvodných notárskych úradov 7. apríla 1945. Právomoc, ktorú podľa dovtedy platných právnych noriem mali menované obecné výbory a starostovia, príp. notársky úrad, prešla podľa § 2 nar. č. 26/1945 Zb. nar. SNR na novozriadené národné výbory, ktoré v obvode svojej pôsobnosti prevzali vykonávanie všetkých verejných vecí.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>O správe registratúry na Obvodnom notárskom úrade v Beckove sa v archívnom fonde tohto úradu osobitné záznamy nezachovali. Niektoré údaje je možné zistiť z revízií úradu.</p> <p>Informácie o histórii registratúrnych záznamov Obvodného notárskeho úradu v Beckove po jeho zrušení nie sú známe.</p>	Dejiny archívneho fondu

		Fond Obvodný notársky úrad v Beckove prevzal Okresný archív v Trenčíne v roku 1956 v množstve 216 balíkov (okrem kníh) z rokov 1910 – 1944. K fondu bol v roku 1973 vypracovaný inventár a spracovaný fond bol predisponovaný z priestorov na Mierovom námestí č. 46 v Trenčíne do priestorov archívu v Trenčíne – Zamarovciach. V roku 1989 boli do fondu zaradené prírastky a inventár doplnený. Po revízií archívnych fondov a zbierok v roku 1994 pribudli ďalšie úradné knihy a registratúrne pomôcky vyčlenené z iných archívnych fondov. O tri roky neskôr boli inventárne jednotky fondu prečíslované, opravený a doplnený rukopis inventára bol vložený do strojopisu pôvodnej archívnej pomôcky. V roku 2004 sa vykonala revízia fondu, bol prepracovaný inventár, doplnený úvod, vyhotovené registre a čistopis archívnej pomôcky.	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Prvým zaevidovaným prírastkom fondu Obvodný notársky úrad v Beckove je prírastok č. 68 z 1. decembra 1963. Bolo prevzatých 252 úradných kníh, 21 registratúrnych pomôcok (18 registratúrnych denníkov a 3 indexy) a 26 archívnych škatúľ spisov z rokov 1894 – 1945 (1950). Dňa 26. 08. 1988 pribudlo pod prírastkovým číslom 394 0,8 bm archívnych dokumentov z rokov 1925 – 1945. 20. októbra 1995 množstvo fondu vzrástlo o 0,2 bm dokumentov z rokov 1901 – 1945, ktoré boli zaevidované ako prírastok č. 838. Ostatným prírastkom fondu je 9 ks evidenčných kníh – matričných, t. j. knihy narodení, manželstiev a úmrtí z r. 1895 – 1906 v množstve 0,7 bm, zapísaných 01. 12. 2017 pod prírastkovým číslom 203/2017.	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	Archívny fond Obvodný notársky úrad v Beckove je prameňom k štúdiu dejín jednotlivých obcí, ktoré patrili do notárskeho úradu alebo dejín správy samotného úradu. Zápisnice sú zdrojom informácií, čo bolo predmetom rokovania obecných samosprávnych orgánov alebo rozhodnutí vládneho komisára jednotlivých obcí. Napr. umiestnenie notárskeho úradu, systemizácia a platové záležitosti obecných zamestnancov, voľby obecných orgánov, obecné predpisy a štatúty, prenájom a správa obecného majetku a nehnuteľností, prenájom rybolovného a poľovného práva, stanoviská ku koncesiám, nadobudnutiu domovskej príslušnosti, rokovania o rozpočtoch a záverečných účtoch obcí a obecných škôl, schvaľovanie obecných pravidiel o vyberaní dávok, elektrifikácia obcí, zakúpenie hasičskej výstroje a náradia, zvýšenie stavu katastrálnej plochy obce. Najstaršie sú zápisnice obecného zastupiteľstva obce Beckov z r. 1890. Evidencie poskytujú údaje o hospodárskych zamestnancoch v obci Rakol'uby, sirotách,	Obsah a rozsah archívneho fondu

		<p>cudzincoch, trestaných, duševne chorých, pôrodných babách, potulných Cigánoch, pozostalostiach, nadobudnutí a strate štátneho občianstva a domovského práva, stavebných povoleniach, domovských listoch, svedectvách chudoby a mravnej zachovalosti, nehnuteľnostiach a i. Najstaršou je evidencia pozemkových hárkov obce Nová Ves nad Váhom, ktorej prvé záznamy pochádzajú z r. 1876. Niektoré evidencie sa viedli aj po skončení činnosti notárskeho úradu, najmladší zápis je z r. 1962 v evidencii zbrojných lístkov.</p> <p>V prezidiálnych spisoch sú informácie najmä z politickej oblasti, napríklad k činnosti komunistickej strany a iných politických strán, nemeckého vojska, k prípravám volieb, upozornenia na osoby podozrivé z vyzvedačstva a protištátnej činnosti, oznámenia o zákazoch rozširovania rôznych časopisov, brožúr, lepenia plagátov, pokyny k oslavám štátnych sviatkov, verejným zhromaždeniam, riešenie problematiky nezamestnanosti, ale aj situačné správy z obcí notárskeho obvodu alebo usmernenia k práci notárskeho úradu, záznamy z jeho revízií, personálne záležitosti zamestnancov úradu a pod.</p> <p>V administratívnych spisoch je možné nájsť záznamy, ktoré bližšie objasňujú pomery poľnohospodárskych robotníkov, nezamestnanosť, vysťahovalectvo do iných štátov, povolávanie brancov do vojenskej služby, činnosť nemeckého a maďarského vojska v ČSR, tiež záznamy k postaveniu Židov v ČSR, ich pracovnej povinnosti, zamestnávaní, cestovných povoleniach, majetku. Sumárne údaje poskytujú rôzne výkazy, súpisy a zoznamy, napr. mäsiarov a údenárov, podkúvačov, hospodárskych úradníkov, viacdenných rodín, Cigánov, Židov a ich majetku, majiteľov hospodárskych strojov a lesných pozemkov, súpisy koní, hospodárskych zvierat, osevné plány hospodárstiev.</p> <p>Matričné spisy obsahujú sobášne spisy z obvodu notárskeho úradu z rokov 1895 – 1943. O hospodárskom vývoji jednotlivých obcí informuje účtovný materiál, ale aj zápisnice z revízií obecného hospodárenia v niektorých obciach obvodu notárskeho úradu.</p> <p>Údaje k nehnuteľnostiam v obciach Beckov a Kočovce poskytuje 20 kusov zachovaných katastrálnych máp.</p> <p>Hoci sú archívne dokumenty do roku 1918 písané v maďarskom jazyku, zápisnice obecného zastupiteľstva obce Beckov sú v roku 1890 a časti roka 1891 písané po slovensky.</p> <p>Fond Obvodný notársky úrad v Beckove obsahuje 343 inventárnych jednotiek a meria 6,45 bm.</p>	
--	--	--	--

3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Vyradenie záznamov bez dokumentárnej hodnoty vykonala Mária Plšková v roku 1973 pri usporadúvaní a spracovaní fondu. Ďalšie vnútorné vyradovania prebehli pri dopĺňaní fondu o prírastky a reinventarizácii.	Vyradovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Očakáva sa prevzatie matričnej agendy po uplynutí lehoty uloženia.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Archívny fond je usporiadaný podľa diplomaticko-chronologickej schémy, čo znamená rozdelenie podľa diplomatických kategórií a následné chronologické členenie. Fond má štyri skupiny: knihy, spisový materiál, účtovný materiál, mapy a plány. Úradné knihy sa členia na správne a evidenčné. Spisový materiál je rozdelený na registratúrne pomôcky a spisy. Registratúrne pomôcky sa delia na prezidiálne a administratívne, spisy na prezidiálne, administratívne a matričné. Účtovný materiál je zoradený podľa obcí, potom chronologicky, mapy sú rozdelené podľa obcí. Inventárnou jednotkou pri knihách je jeden zväzok, pri spisovom a účtovnom materiáli je ňou jeden ročník. Pri mapách je inventárnou jednotkou súbor máp jednej obce.	Spôsob usporiadania
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcí
3.4.3.	Language /scripts of material	maďarský, slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	Niektoré úradné knihy majú poškodenú väzbu.	Fyzický stav a technické požiadavky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kožušnícka 1, 911 05 Trenčín 5	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Informácie nie sú známe.	Existencia a umiestnenie kópií

3.5.3.	Related units of description	Služnovský úrad v Trenčíne, Okresný úrad v Novom Meste nad Váhom, Obvodný úrad miestnych národných výborov v Beckove, Okresný národný výbor v Trenčíne	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Beckov. Zv. 1. Dejiny obce do roku 1918 [Zost.]: Karlík, Jozef. Nové Mesto nad Váhom, Vydavateľstvo WillArt 2006	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	<p>Pozri 3.4.5.</p> <p>Inventár vypracovala v roku 1973 Mária Plšková. Prírastky zaradili a inventár doplnili v roku 1989 Mária Hvožďarová (rod. Plšková) a Viera Morišová. Po revízii archívnych fondov a zbierok v roku 1994, boli do fondu zaradené ďalšie úradné knihy a registratúrne pomôcky. Inventárne jednotky fondu prečíslovala v roku 1997 Marta Holúbková, opravený a doplnený rukopis bol vložený do strojopisu pôvodnej archívnej pomôcky. V roku 2004 archívnu pomôcku prepracovala Soňa Michalcová. Vykonala revíziu fondu, doplnila úvod, vypracovala registre a vyhotovila čistopis archívnej pomôcky.</p> <p>Opis vyhotovila Mgr. Radka Mináriková v máji 2019.</p>	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition a metodického pokynu na tvorbu opisov archívnych súborov podľa všeobecného medzinárodného štandardu pre archívny opis ISAD (G) č. SVS-OAR1-2017/002532.	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	29. 05. 2019	Dátum vyhotovenia opisu